

עין משפט
גר מצוה

סו:

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

מסורת הש"ס

(א) ועי' פרי"ש בחובות פט':
דיה מר ומי' י"ב ז': ד"ה
מר יוקא' (ב) ומעתיב ז':
ע"ש. (ג) וביק ז':
(ד) מעדית מנכית ר"ת
(ה) יבמות ג"ג. (ו) גי' רש"ל
לך ל' ע"ש. (ז) ולקמן
קד'.

הגהות הב"ח

(א) ש"י ד"ה ויבית
וכי' אל' אל' חתן לך מבוא
ועד שלש עשר: (ב) ר"ה
(ג) מבוא מניח גלגל וזכית
ב"ה נחמק:

הגהות הגר"א

[א] נ"ב' או קפיד בארעא
י"ב י"ב ד"ה ויבית
השמינית דל"ד דנה
דלמך לקמן לך דל' אל'
קני סלע אל' ועמ"ש
כתיב בח"מ ס"י ר"ח ס"ק
כ"ו: (ב) ש"ס ח"ל מעדי
עדות ס"י. י"ב העור כ"ס
ק"ב חכ' אל' המנה לשלש
מעדות ה"ל ע"י עינות
ונפסדה ס"י ולמך מעדלה
דל"ד וי"ב ומכ"ש גר"ו
ס"ס ק"ב לל' הש"ך
ש"ס: (ג) ש"י ד"ה
ויבית ס"י לל' ח"ה ס"י.
י"ב י"ב הר"ש וס"י
דמון שלש איני אסור
אל' דלמך למ"ד ס"י. י"ב
כתיב הוא כנש"ל ס"ב א'
ועמ"ש ס"י א' ד"ה ס"י
ס"י והרמב"ם ס"ב א'
חמ"ש שלש וכשעת ה"ר
מכ"ש כמ"ס ד"ה הג"ל
ע"ש: (ד) ש"ס ד"ה ע"ד
של' דלמך למ"ד ס"י. י"ב
וכן לענין דלקני לביע':
[ה] ד"ה ד"ה ח"ה.
ומכ"ש ס"י. י"ב ע' הג"ל
שהק"ש ע"י הפירות אל'
הר"ש מפרש פכ"ש
יפירש דלמן עיניה מ"י
דיע ומלך דל' ה"ו מחילה
אל' משום רבית אסור
ע"ש:

ואיכתיב אימא מסני דל' מעכשיו קניה. אל' לא חתן ל' (א) עד
שלש שנים ללא אסמכתא הוא אל' קנין גמור היא עשי' מוכר
גמור המוקי זה מעכשיו בדמים הללו ואח"כ חתן חתן חתן
עליו שאם יחזור לו מעותיו עד שלש שנים יקבלם והפירות לרבי
יהודה לוקח אוכלן ולרבנן משלשין
ואתן: **בזמניה קניא.** קס"ד הגיע זמן
ולא נתן לו מעותיו: **בלא זמניה.**
קודם שהגיע: **אשכחיה.** לזה: **כנו**
זמניה. ואל' קני לא אפדנה עוד:
קני. דגמר ואקני דל' לא למה ליה
למיימר ליה הל' אין יכול עכשיו
לחובו: **לא ליסי ליערול.** ולדחיה
בעלמא משום כיסופא: **אשכחיה.**
ביום הזמן: **דשמי שיכרל.** במנות.
וכן זה עכ"ל לחזור אחר פדיון שדהו
ודעמו לשקפה: **לשכחיה פחדיה.** להפיג
דאגתו שדואג על המעות דכתיב
(תהלים קד) ויין ישמח: **אי קפיד**
דמני. אי מקפיד במכירת הפליו
שלש לפחות מששין: **ודאי.** קני
אינו חש אל' חשק שדהו: **דלא**
פיסול ארעיס. שאם יראה אומן
מחור אחר מעות ומוכר נכסיו בפחות
מחיל קרקעותיו ויעולם חנוק הוא
ולא נתן ומקני: **קפיד בארעא.** שלא
ימכור שום קרקע אפילו בשוויי:
למינבא. (ב) **ביום מיניה.** קונה זה כנגד
מעותיו ואם זה לפרוע המעות לאחר
זמן לא יקבל: **סוף סוף אסמכתא**
היא. דלא ח"ל קני לגויינא אל' אל'
אל' אינו נתן לך מלכא ועד שלש
שנים הדך היא לה אסמכתא דכל
דאי אסמכתא הוא: **אלא אפוסיקי**
דרכ פפא היי דמי. דגני אסמכתא
מיהו אפוסיקי: **דל' לא יאה לך**
פרעון אל' מוה. אף במוך שלש
שנים ואם אין אינו נתן לך מנופה
כנגד מעותיך עד שלש שנים תהא
כולה שך כהא אמר רב פפא דלע"ג
דלא קניא למיהו כוליה דידיה לאחר
ג' אפוסיקי הו' למגני מיניה דכלאו
אסמכתא נמי שייח אפוסיקי: **מגביס**
לי. כנגד מעותי מעידי עידית דאית
לך: **כידקא.** שטף. נהר שטפה לעידי
עידית וכשנא זה לגבות מן העידית
כפי מנאו אמר לו לא תינבא אל' אל'
מכנינות אחרת שיש לי: **כי אמניא**
לך אנה. לגבות מעידי: **גבי מהאי**
חמרל. ופסק דמים ולנסוף איקרי:
וסדרא פירי. [א] לאחר שלש אל' חתן
לוקח: **מחילה בטעות.** כי האי דהמוכר
סבר שהיא קנייה ללוקח וזמן הדין
אובל פירות ומוחל על אפילו: **מוכר**
פירות דקל. קודם שחטטו פירותיו:
עד שלא באו לעולם יכול לחזור בו.
אל' בא לחזור בו קודם שחטטו
פירותיו חזר [א] דלפילו למ"ד ויבמות
דף ג"ג. אל' מקנה דבר שלש בא
לעולם הני מילי שנה לחזור אחר
שנה לעולם: **משכאו לעולם אינו**
יכול לחזור בו. דקסבר אדם מקנה
דבר שלש בא לעולם בטעות המכר
שיאיה המכר חל לנשיבא לעולם:
אף משכאו בו. דלין אדם המכר
דבר שלש בא לעולם: **לא מפקינן**
מיניה. שהרי כל זמן שלש חזר מחל
על אפילו. ואע"פ שבעשות שלש היה
יודע שיוכל לחזור מחילה היא:
ככא הלוואה היא. ומימיו כרית
המרכה כפירות דמתימין (לעיל ס:):
היה

איבעית אימא דאמר ליה קני מעכשיו א"ל
מר יוקא ומר קשישא בני דרב חסדא לרב
אשי הכי אמרי נהרדעאי משמיה דרב נחמן
האי אסמכתא בזמניה קניא בלא זמניה לא
קניא א"ל כל מידי בזמניה קני בלא זמניה לא
קני דלמא הכי קאמריתו אשכחיה בגו זמניה
וא"ל קני קני בתר זמניה ואמר ליה קני לא
קני מאי מעמא מחמת כיסופא הוא דקאמר
ליה ולא היא דאפילו בגו זמניה נמי לא קני
והאי דקאמר ליה קני קא סבר כי ממי זמניה
לא ליתי לישראלן אמר רב פפא האי אסמכתא
זימנין קניא וזימנין לא קניא אשכחיה דקא
שתי שכרא קני דקא מהפך אוזווי לא קני
א"ל רב אחא מדפתי לרבינא דלמא ל' לפכוחי
פחדיה קא שתי אי נמי איניש אחרניא
אסמכתא אוזווי אל' אמר רבינא אי קפיד
בדמי ודאי קני אמר ליה רב אחא מדפתי
לרבינא דלמא סבר כי היכי דלא תיתויל
ארעיה אל' אמר רב פפא ואי קפיד בארעא
ודאי קני ואמר רב פפא אף על גב דאמר
רבנן אסמכתא לא קניא אפוסיקי הויה למינבא
מינה א"ל רב הונא בריה דרב נתן לרב
פפא מי קאמר ליה קני לגויינא אמר ליה
מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא ואי אמר
קני למינבא מיניה קני סוף סוף אסמכתא
היא ואסמכתא לא קניא אל' אפוסיקי
דקאמר רב פפא מאי היא **דאמר ליה**
לא יאה לך פרעון אלא מזו ההוא גברא דובין
ליה ארעא לחבריה באחריות א"ל אי מרופ
ליה מנאי מגבית לי מעידי עידית דאית לך
ובן אמר ליה מעידי עידית לא מגבינא לך
דבעינן למיקם קמאי אלא מגבינא לך מעידי
אחרים דאית לי לסוף מרופה מיניה אחא
בדקא שקיל לעידי עידית סבר רב פפא
למימר מעידי א"ל והא קיימא א"ל רב
אחא מרפתי לרבינא ולימא ליה כי אמרי לך
אנא למגבינא לך דהוה עידי עידית קיימא
השתא קיימא ליה עידית במקום עידי
עידית רב בר שבא הוה מסיק ביה רב
כהנא זוזי א"ל אי לא פרענא לך ליום
פלוני נבי מהאי חמרא סבר רב פפא למימר
בארעא דלאו לזבוני קיימא אבל חמרא
כיון דלזבוני קאי כוזו דמו א"ל רב הונא
בריה דרבי יהושע לרב פפא הכי אמרי
משמיה דרבה יכל דאי לא קני אמר רב נחמן
השתא דאמור רבנן אסמכתא לא קניא הדר
ארעא והדרי פירי למימרא דסבר רב נחמן
יבחילה בטעות לא הויה מחילה והאיתמר
המימר פירות דקל לחבירו אמר רב הונא עד
שלא באו לעולם יכול לחזור בו משכאו
לעולם אין יכול לחזור בו ורב נחמן אמר יאף
משכאו לעולם יכול לחזור בו ואמר רב
נחמן המודינא דאי שמיט ואכיל לא מפקינן
מיניה התם וביני הכא הלוואה אמר רבא
הוה
טענות

גה א מ"י פ"ח מ"ג
מכ"ה ה"ל ז' ופ"ו
מ"ג כ"ה ונכר משה
סמ עקן פכ טו"ש י"ד
ס"י קפד ס"י ד וטו"ש
ח"מ ס"י ח ט"ש ז' וט"ש
י:
ג"ג ב ג טו"ש ח"מ ס"ס
פ"ט ט כ"ה:
ס ד מ"י פ"ח מ"ג
מכ"ה ה"ל ז' סמ
עקן פכ טו"ש ח"מ ס"י
ח ט"ש י:
ס ה מ"י פ"ח מ"ג
מ"ה ו"ה ה"ל ד
ועין השטות וזמ"מ סמ
ל"ח ק"ג טו"ש ח"מ ס"י
קפד ס"י ד וטו"ש י"ד
ס"י ח ט"ש י:
ס ב ר טו"ש ח"מ ס"י
חמ"ש פ"ט כ"ה:
ג"ג ז ח מ"י פ"ח מ"ג
מכ"ה ה"ל ז' סמ
פ"ט ט טו"ש ח"מ ס"י
ר"ט ס"י ד:

מוסף רש"י

מר יוקא ומר קשישא.
שניה שין אל' שהגול
קורין לו מר קשישא ולכ"ה
קורין לו מר יוקא. ויבמות
ס"ו. המוכר פירות דקל
להבירו. כמות נמשמש.
אמר רב הונא עד שלא
באו לעולם. אל' לא לחור
בו קודם עסקן. שאל האילנות
מחילין. יכול לחזור בו
משכאו לעולם אין יכול
לחזור בו. דמי חמ"מ ח"ל
זמני יבמות ז' ג.

שמחילה בהלוואה נא לו וכרית קלוה דמי ואין אצק רבית נדבר הלוואה אל' נדבר מוכר כגון
טענות